

Урок 4

Розкриття дужок. Подібні доданки та їх зведення.

Перевіримо домашнє завдання

№3(9-15)

9) $-3,2$; 10) $0,6$; 11) 0 ; 12) $0,3$; 13) $-0,8$; 14) $\frac{1}{8}$; 15) $1\frac{7}{9}$.

№132

- 1) $4,04$;
- 2) $-35,16$.

№ 134

x	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
$-3x + 2$	14	11	8	5	2	-1	-4	-7	-10

На уроці відпрацюємо навички використання розподільної властивості множення: спрощення обчислень, розкриття дужок, винесення спільного множника за дужки, зведення подібних доданків.

ЗРОЗУМІЙТЕ!

Розподільна властивість

$$a \cdot (b + c) = ab + ac \text{ — розкриття дужок}$$

Приклад 1. Розкрити дужки:

- 1) $-4(-5a + 7)$;
- 2) $7a(-5b + 3 - 2m)$.

Розв'язання.

$$1) -4(-5a + 7) = -4 \cdot (-5a) + (-4) \cdot 7 = 20a + (-28) = 20a - 28$$

Запишемо розв'язання коротше, враховуючи знаки множників:

$$-4(-5a + 7) = 4 \cdot 5a - 4 \cdot 7 = 20a - 28$$

$$2) 7a(-5b + 3 - 2m) = 7a \cdot (-5b) + 7a \cdot 3 + 7a \cdot (-2m) = \\ = -35ab + 21a - 14am,$$

$$\text{або коротше: } 7a(-5b + 3 - 2m) = -7a \cdot 5b + 7a \cdot 3 - 7a \cdot 2m = \\ = -35ab + 21a - 14am$$

Розподільна властивість

$$ab + ac = a \cdot (b + c) \text{ — винесення спільного множника за дужки}$$

Винести за дужки спільний множник:

- 1) $7m - 7n = 7(m - n)$
- 2) $4a + 8b - 4 = \underline{4} \cdot a + \underline{4} \cdot 2b - \underline{4} \cdot 1 = 4(a + 2b - 1)$
- 3) $ax + bx = x(a + b)$
- 4) $5x - 5y = 5(x - y)$
- 5) $9a + 15b = 3(3a + 5b)$

Наприклад, $10,2k + 0,7k - 6,1k$

Усі доданки мають однакову буквену частину.

Такі доданки називаються **подібними**.

Якщо винесемо спільний множник k за дужки, то отримаємо вираз:

$$k \cdot (10,2 + 0,7 - 6,1) = 4,8k.$$

Таке перетворення називають **зведенням подібних доданків**.

Запам'ятай правило!

Щоб звести подібні доданки, треба додати їхні коефіцієнти й отриманий результат помножити на спільну буквену частину.

ВИКОНУЄМО ЗАВДАННЯ РАЗОМ!

Завдання 1

Зведіть подібні доданки:

$$5,2x - 5,8x - 7,3x - 3,4x$$

Розв'язування:

x — це спільна буквену частину для доданків, то усі вирази — подібні.

$5,2$; $-5,8$; $-7,3$; $-3,4$ — коефіцієнти виразів.

$$\text{Отже, } x \cdot (5,2 - 5,8 - 7,3 - 3,4) = x \cdot (-11,3) = -11,3x$$

Відповідь: $-11,3x$

Завдання 2

Зведіть подібні доданки:

$$3,2t - 2,8m + 5,6t - 10m$$

Розв'язання:

Вирази $3,2t$ і $5,6t$ та $-2,8m$ і $-10m$ є подібними доданками, бо вони мають однакову буквену частину: t та m відповідно.

$$3,2t - 2,8m - 5,6t - 10m = (3,2t + 5,6t) + (-2,8m - 10m) = t \cdot (3,2 + 5,6) + m \cdot (-2,8 - 10) = 8,8t + (-12,8)m = 8,8t - 12,8m$$

Відповідь: $8,8t - 12,8m$

ОПРАЦЮЙТЕ САМОСТІЙНО!

1. Зведіть подібні доданки:

$$13,7x + 11,2y - 7,5y - 8,4x$$

Відповідь: $5,3x + 3,7y$

2. Зведіть подібні доданки:

$$5,8m - 17,3m + 6,3m - (-8,2m)$$

Правильна відповідь: $3m$

3. Спростить вираз та знайдіть його значення:

$$1\frac{5}{9}k - \frac{4}{27}k - \left(-\frac{2}{3}k\right), \text{ якщо } k = 1\frac{1}{8}$$

Правильна відповідь: $2\frac{1}{3}$